

KATALUNA ESPERANTISTO

ĈIUMONATA OFICIALA ORGANO

DE LA

JARO Va : DECEMBRO 1914

AVÍS D'ADMINISTRACIÓ

Vistes les manifestacions de descontentament d'alguns delegats amb motiu de la circular que la K. E. F. envià a tots els federats sens distinció (tant als que estaven corrents de pagament com als que no ho estaven, per creure que a tots interessava per igual), i de la demanda feta an alguns delegats d'enviar la liquidació de les quotes an ells confiades; aquesta administració es veu obligada a declarar lo següent:

1.ª Que ni la K. E. F. ni l'administració tingueren el més petit intent de molestar a cap delegat ni a cap federat per medi de la circular ni de la demanda feta an els delegats, com ho prova el contingut d'un i altre document; havent sigut l'únic motiu del llur enviu el desig de posar en coneixement dels federats el veritable estat de la Federació i de recordar-los el compliment del llur dever.

2.ª Que, no tenint la Federació cabals de reserva per assegurar la publicació del K. E., ni disposant d'altres medis que l'import de les quotes dels federats, an elles té d'acudir per satisfer el cost de la revista i demés despeses a son càrrec.

3.ª Que trobant-nos ja en el començ del quart trimestre de l'any havent-hi encara, per cobrar, una gran part de les quotes de l'any corrent i fins de l'anterior, i no tenint la K. E. F. l'obligació de bestreure diners per sufragar les seves despeses, ni tampoc el dret d'atemptar contra l'integritat de la butxaca de cap federat, com ha tingut de fer per assegurar la publicació del present número de la revista; en compliment del que disposa l'article 4.^t dels nostres Estatuts, apremiarà a delegats i federats perquè envíin l'import de la quota a principi d'any, i no a sa fi, com fins ara venia succeint, per entendre que sols així podran complir-se els devers contrets envers els federats, i que sols llavors podran ésser justos en llurs reclamacions.

4.ª Que entenen ésser un dever de tot administrador el procurar els ingressos abans que contreure les despeses, el que sotscriu, d'acord amb la K. E. F., està disposat a no perdre moment ni ocasió, fins a arribar a aconseguir-ho, de procurar la reorganització total de l'administració.

Confiant en el bon criteri de tots els federats, esperem que, guiats per l'amor que senten per la Federació i l'Esperantisme en general, deixaràn de banda les petites deficiències propries de tota organització, i, en lloc de molestar-se ni posar obstacles deixant de satisfer puntualment l'import de les quotes, procurarán facilitar tots els medis perquè no tingui de suspendre's la publicació de la revista ni l'atenció de les demés obligacions.

Els en dona anticipades mercès l'Administrador

JOSEP SERRAT I PARÉS

KATALUNA ESPERANTISTO

ĈIUMONATA OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

SENPAĜA POR LA ĜEFEDERACIANOJ

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO : 12, str. Gracia : SABADELL (KATALUNUJO)
Korespondaĵojn sendu sub la adreso : strato Aribau, 55 : BARCELONA

NIA DEVIZO : « MARO ESTAS ĜUTARO »

Denove

KATALUNA ESPERANTISTO mortis!...

— Kial ĝi de tiel longe ne aperis?

.....
Kiom da fojoj estis ripetataj tiuj frazoj depost nia lasta numero de Majo pasinta, estas nekalkuleble. KATALUNA ESPERANTISTO tamen ne mortis; sed ĝi grave malsanis. Hodiaŭ, kiam denove ĝi eliras al la publiko, ni *povas* diri la kaŭzojn de la grava krizo. Ne nur *povas*; la espero, ke kompleta klarigo instigos niajn amikojn eviti rean malsanon al nia amata gazeto, trudas al ni la *devon* diri : La kutimo de certa nombro da federacianoj pagi la jarkotizon de la K. E. F. ĉe la fino de l' jaro, kaj la kutimo de certaj delegitoj reteni ĝis lasta momento la monsumojn ricevitajn, ili ambaŭ kaŭzas la plej gravan malhelpon al la bona funkciado de la organizacio kaj sekve al la regula aperado de ĝia bulteno KATALUNA ESPERANTISTO.

Efektive : per la ordinara tripeseta jarkotizo ĉiu aliĝinto al la «Kataluna Esperantista Federacio» akiras la rajton esti membro de la asocio, kaj tial havigas al si la plezuron subteni per efika maniero la esperantistan movadon, kio ja estas esperantista devo. Tia plezuro sufiĉas stimuli la plej grandan nombron de niaj samideanoj en la tuta mondo al bonvola donaco de tiu malgranda monsumo

profite de nia granda ideo. Ĉe ni, la aliĝinto al la K. E. F., paginte aŭ ne paginte la kotizaĵon, ricevas kvazaŭ premion, ĉiumonatan gazeton zorge presitan, belaspektan (ni ja ripetas laŭdojn de aliaj!), kiu kostas al la Administracio la dekduonon de l' tuta valoro de ĉiuj kotizaĵoj, do, fine de l' jaro, ĝi forprenas la tutan monon, enkasigitan dum ĝi. Vi, amiko leganto, komprenas klare, ke en la okazo se sufiĉe multaj federacianoj prokrastas sian pagon, la Administracio estas forte embarasata de la malagrabra cirkonstanco, ĉar krom la gazeto, estas ankaŭ subtenata de la Federacio per sama rimedo, la organizo de la Floraj Ludoj, kiuj ĉiujare donas al la kongresaj festoj ilian plej grandan brilon.

La unua numero de tiu ĉi jaro enhavas varman peton al ĉiuj kunfederacianoj; ĝi admonas ilin kaj petas, regule kontribui al la komuna entrepreno per ĉiuj ideoj, proponoj, kritikoj, kaj... kotizaĵoj. Bedaŭrinde, ne ĉiuj K. E. F.-anoj respondis akurate al la farita peto, kaj ili kreis al la Administracio la plej malfavoran staton, kiun nia Federacio ĝis nun travivis. Ili ŝajne forgesis, ke la abonon al kia ajn ĵurnalo oni devas antaŭpagi, des pli multe, kiam tiu ĵurnalo estas eldonata per la mono, ne de negocofaranta firmo, sed de nekomeranta sindonema asocio. Lasta nia numero aperis antaŭ la Kongreso de Sant Feliu de Guíxols; ĝin sekvis neniu alia, ĉar la Komitato *ne volis riski la definitivan pereigon de la K. E. F.*

Per la mono ricevita ĝis tiu tempo, la Administranto povis pagi ĉiun krediton, kaj kvitigi ia Federacion por la pasintaĵo; kaj li tion faris. Sed, ĉu la necerte ricevota mono povos superi la elspezojn necesajn por aperigi la gazeton ĝis fino de la jaro? Tiun demandon li, kun sperto, respondis; en fino de l' 1913^a la situacio estis simila, kaj tamen ĉiu K. E. F.-ano ricevis la numeron de la gazeto, kiu estis ankoraŭ pagota per la mono de la kotizado de l' sekvonta jaro, riskante la danĝeron de vera bankroto. Tial, la Komitato elektita en la V^a Kongreso decidis ne ripeti la senfruktan eksperimenton kaj haltigite la publikigon de la gazeto, ekzameni funde la situacion. Unu sola solvo aperis: sciigi la geanaron pri la stato de la asocio kaj atendi, ke ĝi klopodos aranĝi ĝin; tiucele, ĝi dissendis fine de Oktobro cirkuleron kun detala klarigo. Ĝiaj rezultatoj estas jenaj:

Bonvolaj samideanoj, veraj amikoj de Esperanto, kies nomojn aliloke ni publikigas, donacis al la Komitato la monon necesan por aperigi tiun ĉi numeron, kiu estos sendata al ĉiuj, eĉ ne pagintaj la nunjaran kotizon, federacianoj. Tamen, al tiuj oni avertas ke la unua numero de 1915^a ne estos sendata al ili, ĝis kiam la Administracio estos ricevinta ilian kotizaĵon.

Dua rezultato de la cirkulero estas tre kontentiga; ĝi garantias la aperon de nia gazeto dum la tempo necesa por ricevi la kotizaĵojn de l' 1915^a jaro, ĉar kelkaj imitindaj delegitoj sendis tuj sumojn, kies tutaĵo, ĉirkaŭ 150 ptoj, permesos la funkciadon de la organizacio, ĝis plena renoviĝo de ĝia vivo.

Kiel vi vidas, tiu solvo estas la sola, kiun permesis la grava dilemo : aŭ presigi tutan kolekton de la oficiala organo de la Federacio, kondukante tiun lastan al certa bankroto kaj sekva malapero, aŭ presigi nur tiun ĉi numeron, savante je kosto de la bonaj samideanoj helpemaj la vivon de la K. E. F. Ni esperas, ke niaj amikoj povos nur aprobi. Rekompence, se ili daŭrigas sian apogon al la asocio, se ili klopodas aligi al ĝi novajn membrojn el inter siaj amikoj, eĉ se la nuna nombro da federacianoj duoniĝos, la apero de KATALUNA ESPERANTISTO estos garantiata dum la venontaj jaroj. Ni ne dubas, ke tio okazos, malgraŭ la malgajaj kondiĉoj de l' momento, kaj ke ni povos daŭrigi nian taskon pli fortaj, ol antaŭe.

LA REDAKCIO

Monkolekto por la eldono de Kataluna Esperantisto

S-ro Gustau Galcerán	25 Pesetoj
» Antoni Codorniu.....	25 »
» Gaietà Balcells	15 »
» Josep Serrat.....	10 »
D-ro Jascinto Bremón	10 »
» Joaquim Coll	5 »
S-ro Joan Rosals	5 »
» Joan Gili.....	5 »
» Joan Amades	5 »
» Josep Ventura	5 »
» Manuel Bordas	2 »

Entute..... 112 »

Ni esperas, ke multaj aliaj federacianoj bonvolos kunhelpi al laboro reporti nian gazeton al plena kaj forta vivo.

La Granda Milito

MILITO deligis sian furiozon en la tuta mondo depost la komenco de Aŭgusto, en la momento kiam la esperantistaro estis preta okazigi sian plej grandan kongreson, solenan feston de Paco. Ĉion avidanta, freneza torento, Milito forglutas el la mondo civilizita la plej noblajn sentojn, ilin anstataŭigante per malsuperaj semoj de malamo kaj ruinigemo. Milito malhelpas, renversas normalan vivadon de l' popoloj, minacante ilin per terura mizero. Milito disfaligas kaj premas la belajn idealojn kaj senrevigas la spiritojn. Ĝi malutilas, vundas, mortigas ĉion.

Al ni, esperantistoj, la granda milito kreis la plej gravan baron, kiun nia ideo renkontis en sia malfacila vojo. Ĝi detruis la jam florantan rezultaton de penoplena longa agado, ĝuste kiam ni volis prezenti al la rigardanta homaro la konvinkan konstaton pri la efektivigo de *utopia* revo : starigo de lingvo internacia. Ni vidis, kun ega doloro, kiel degelas en niaj manoj la mirinda konstruaĵo, kies altan supron ni preskaŭ atingas, sub la arda blovo de l' milita ventego. Kaj ni perdis konscion.

En la nuna momento nian koron premeblas la penso, ke multe da niaj amikoj kaj samideanoj, same amataj de ni, troviĝas kun pafilo en la mano unuj kontraŭ la aliaj, pretaj por kruela mortigo, kvankam ili ankoraŭ kunvivas spirite ĉe la altaro de frateco. Ho, kiom dolora penso!

Ĝi vekas en ni, tamen — domaĝe, ke tiel multekoste — la deziron nin oferi denove al laboro efike disvastigi nian karan ideon, por eviti en la estonteco alian similan katastrofon. Ni vidas klare, kiom multe paco valoras, kaj en nia egoista baraktado por vivi ni komprenas, ke la savo ekzistas nur en la fratigaj idealoj, kies efektivigon malhelpis ĉefe tiuj homoj mem, kiuj nuntempe riproĉas al ili ilian nulan efikon kontraŭ la apero de milito. Jam de nun, kaj post ĝia fino des pli multe, instigos nin labori, la sentebla reago kontraŭ la malpacigaj kiopodoj, la ĝenerala orientiĝo al la humanaj solvoj, kiuj estos la rezultato de la hodiaŭaj sangaj batalegoj.

La Homaro, simile al individuo suferinta malsanon, evitos pro instinkto kiam ĝi resaniĝos je la abomena kancero, rodanta ĝian karnon, la ideojn portintajn tiel terurajn sekvojn, kaj akceptos volonte, tiujn — kiel la nia — celantajn al ĝia bono kaj perfektigo. Ni devos profiti de la okazo, kaj montrante la utilojn de nia lingvo sper-

titajn de ĉiuj batalantaj popoloj en tre diversaj cirkonstancoj, ĝian uzadon dum la milito por plej malsimilaj celoj, alligi al ĝia nobla ideo la progresemajn animojn, la sindonemajn homojn, kiuj ankoraŭ restas for el nia rondo. Ni devas montri al la mondo, kiu hodiaŭ povas nur admiri la dise restantajjn ŝtonojn de nia konstruo, kiel bela ĝi estas, kiam post la nubego de malamo kreita de la malhumana batalado aperos la hela suno de Paco, brilante super la homoj reciproke sin amantaj kiel fratoj, danke al la glormerita laboro de la partianoj de nia kara lingvo.

JOSEP GRAU

Pro Milito

Nia kara Direktoro, S-ro Fred. Pujulà, kiu veturis Francujon okaze de la Dekka Kongreso por partopreni en ĝi kaj resti apud Parizo la tutan someron, estis mobilizita la 1ra de Aŭgŭsto, kaj enkorpusiĝis al 32^a Teritoria Regimento de Infanterio. Niaj kunfederaciaj komprenos nian ĉagrenon pro la foresto de nia amata amiko kaj lia danĝera restado sur la batalkampoj. La sciigoj, kiujn de li ni ricevis, estas sufiĉe kontentigaj : malgraŭ lia aktiva partopreno en la bataloj dum bajonetaj atakoj, daŭraj pafadoj, ĉe enterigoj, k. t. p., k. t. p., li bone fartas kaj konservas sian kutiman spriton.

Lia edzino, s-ino Rebours, sekretariino de la V^a Kongreso Internacia, suferis la bedaŭrindajn sekvojn de la germana invado, kaj devis forlasi sian patran domon en Lagny s. Marne kaj rifuĝi en Clermont Ferrand, kie ŝi naskis sanan kaj belan idon Jordi Pujulà, estonta kunbatalanto nia. Niaj gratuloj kaj bondeziroj por la okazo estas esprimitaj al ili kun ĉagrena koro pro la doloraj cirkonstancoj.

Ni deziras ke la Sorto estu favora al niaj geamikoj ĝis fino de la milito, por ke ili povu baldaŭ ĝui denove en sia hejmo sian vivon de l' pactempo.

— Alia samideano nia, S-ro Mattes, estis entirita al la milito, kiel franca soldato. Laŭŝajne li estis mortigita jam en la komenco de la milito, kvankam aliaj sciigoj diras, ke li estas kaptito de la germanoj. En tiu malgaja necerteco, ni preferas kredi la duan supozon kaj deziras plejbonon al nia kara amiko.

V^a Kongreso de la Kataluna Esperantista Federacio

Sant Feliu de Guíxols, 28-29 Junio 1914^a

28^a de Junio

ALVENO DE LA ESPERANTISTOJ

LA urbo Sant Feliu de Guixols estis skuata lastan monaton antaŭ la Kongreso de varmaj disputoj, kiujn okazigis la publikigo de cirkulero plena de malveraĵoj pri la Federacio kaj ĝia Kongreso, kiujn respondis per alia cirkulero la Organiza Komitato. Ĉar la publiko forte interesiĝis al la diskutado, la sinteno de la urbo antaŭ la Kongreso estis iom stranga, kaj tion bone povis rimarki la malmultaj samideanoj, kiuj la sabaton vespere alvenis al la urbo.

La sekvintan matenon, tio estas la dimanĉo, 28^a de Junio, kiam en Sant Feliu estis jam kelkaj esperantistoj el la proksimaj urboj, venintaj matene por akcepti kun la Organiza grupo la ceterajn samideanojn alvenontajn je la 11^a, la simpatio de la publiko iom post iom pligrandiĝis. Je la 11^a sur la trotuaroj de la stacidomo svarmis krom la esperantistoj *fruemaj*, multaj Ĝisol-anoj, kiuj venis konstati la anoncitan *malsukceson* de la Kongreso. Fine, la vagonaro aperas kaj desaltas*el ĝi amaso da samideanoj el ĉiuj katalunaj urboj, kiujn oni salutas per la majestaj sonoj de nia himno. Prezentaĵoj, salutoj, cirkaŭpremoj, kaj en manifestacio la kongresanoj trairas la stratojn tre plenajn de scivola personaro, favore al la esperantistoj komentaria antaŭ ilian alvenon. Post la standardoj flagrantaj al vento, la kongresanoj venis al la Urbodomo, kie la Urbeŝtaro sub prezido de lia moŝto la urbestro, S-ro Duràn, la deputito S-ro Irla en reprezento de la Provinca Deputitaro kaj la urba juĝisto S-ro Callicó akceptis la esperantistojn per koraj vortoj, dezirante al la Kongreso grandan sukceson kaj trankvilan agadon. S-ro Pujulà en la nomo de la esperantistoj salutas la Aŭtoritaton kaj dankas la urbon por la bona akcepto, inda je ĝia internaciemo kaj kulturamo. S-ro Duran, urbestro, respondas dankante por la parolo de S-ro Pujulà kaj deklaras la Kongreson malfermita.

MALFERMO DE LA KONGRESO. UNUA LABORA KUNSIDO

La urbestro kaj la urbkonsilantoj cedas la prezidejon al la membroj de la Komitato de la K. E. F. kaj D-ro Coll kiel vicprezidanto,

petas la Kongreson, pro la specialaj cirkonstancoj, elekti D-ron Bremón, kiel sian prezidanton. Post la unuanima elekto D-ro Coll petas de D-ro Bremón, ke li volu okupi la prezidantan lokon, kion meze de la aplaŭdoj li faras.

D-ro Bremón dankas por la honoro, kaj esperas ke li estos senpartia arbitro, se oni devas diskuti pri malpaciĝoj, ĉar li sin tenis ĉiam flanke de ili. Li petas la reprezentantojn de grupoj, bonvolu prezenti la rajtigilojn kaj saluti, kiel kutime, la Kongreson.

S-roj Josep Ventura, el *Lumon*, Terrassa; Joaquim Costa, el *Studenta Juneco*, Girona; Leonart Renóm, el *Ĉiam Antaŭen*, Barcelona; Francisco Sagrera, el *Paco kaj Amo*, Palafrugell; Joaquim Rich, el *Lernejo kaj manĝejo*, Cassà de la Selva; Josep Armengol, el *Flugila Penso*, Ventallò; Josep Casanovas, pastro, el ĵurnalo «El Norte» kaj *Gerona Espero*, Girona; D-ro Joaquim Coll, el la gazetoj «El Correo Catalán» kaj «Gaceta de Cataluña»; Domingo Obiol, el *Tarragono Esperanta*, Tarragona; Josep Grau, el *Vika Esperantistaro*, Vic, *Universala Frateco*, Barcelona, *Ilerda Espero*, Lleida, kaj *Monta Grupeto*, Sant Llorenç Savall; Pere Costa, el *Esperanta Idealo*, Sta. Coloma de Farnés; Josep Planas, pastro, el *Esperanta Nesto*, Barbarà del Vallés; Joan Gili, el *Barcelona Stelo*, Barcelona; Joan Amades, el *Semo*, Barcelona; Ramón Martorell, el *Esperanta Semo*, Sabadell; Joan Aulina, el *Esperantisto Amikeco*, Banyoles, salutas siavice la Kongreson per varmaj vortoj, longe aplaŭdataj.

Aliĝas al la Kongreso telegrafe, S-roj Vilá (Ceuta), Perogordo (S. Ildefonso), Margarit (Sabadell), Ustrell, Costa, Romeu, Trujol (Sabadell), Rocamora, kiu protestas, tial ke la Kongreso okazas; *Martorelĵa Stelo* (Martorell), Pellicer (Barcelona), Galcerán (Vilanova i Geltrú), *Supren* (Barcelona), *Nova Semo* (Reus), familio Gili (Barcelona). Letere aliĝas ankaŭ S-roj Kurt Fritzching (New York), Joan Horta (Barcelona), Jaume Jané en nomo de la *Grupo de Calafell*, kaj la *Unione Esperantista Istriana* de Capodistria (Italujo).

S-ro Pujulà petas, ke ĉiuj staru unu momenton honore de S-ro Serdá, la pioniro de nia K. E. F., kiu mortis ĝuste antaŭ tri jaroj en sama tago kiel hodiaŭ. Poste, S-ro Rourich, prezidanto de *Frateco* de St. Feliu, organizinto de la Kongreso, atentigas la kongresanojn, ke li kaj la grupo estas pretaj doni ĉiajn klarigojn pri la diskutoj kaj malpaciĝoj *pro kongreso* okazintaj.

S-ro Piferrer, administranto, klarigas pri la financa situacio de la K. E. F. kaj oni aprobas la bilancon, kiu aperis en la n.º 5 (50) de KATALUNA ESPERANTISTO.

Fine S-ro Bordas legas sekretarian raporton pri la tasko de la Direkta Komitato en la intertempo 1913^a-14^a. Ĝi estas dokumento verkita per flua stilo, kiun oni aplaŭdas. La Kongreso elektas S-rojn

Domenech (J.) kaj Planas vicprezidantoj apud D-ro Bremón, kaj sekretarioj, F-non Vilaseca kaj S-ron Gili, post kio la kunsido estas finita.

DUA LABORA KUNSIDO

Posttagmeze, je la 3.ª, sub prezido de S-ro Domenech (Josep), pro subita negrava malbonfarto de D-ro Bremón, komenciĝas la kunsido; S-ro Bordas agas kiel sekretario, kaj S-ro Gili, vicsekretario. La salono de la Urbodomo, kie okazas la Kongreso, estas tutplena de esperantis-toj, kiuj aŭskultas atente la legadon de propono subskribita de S-roj Pujulà, Gili, Grau, Renom, Navas, Leonor, Amades kaj Horta, per kiu la Kongreso estas petata : eksigi el la Federacio la barcelonan grupon *Fajro*, kaŭze de ĝia agado kontraŭ la sukceso de la Kongreso kaj de publikigo en la urbaj ĵurnaloj de insidaj sciigoj.

La prezidanto donas la parolon al S-ro Grau, kiu defendas la proponon per dokumentoj kaj pravaj vortoj. La propono estis apro-bata unuanime.

Estas legata alia propono, subskribita de S-roj. Pujulà, Gili kaj Grau, kiuj petas ke la Kongreso deklaru «esti vidinta kun plezuro la memvolan eksigon de la grupo *Esperanta Lernejo* el St. Feliu de Guixols, ĉar tio ŝparis al la Kongreso la malagrablan necesecon eksigi tiun grupon el la *Kataluna Esperantista Federacio* pro la nekvalfikebla agado de la grupo rilate la esperantistojn de St. Feliu kaj la sukceso de la Kongreso».

S-ro Grau, defendas la proponon kaj oni unuanime aplaŭdas aprobante ĝin. S-ro Vilaret, el St. Feliu de Guixols, petas kelkajn klarigojn pri la propono. S-ro Grau respondas, ke kvankam la propono estas aprobita, li tamen donos la klarigojn se la Kongreso permesas. Li diras, ke li kaj liaj kolegoj konsideras la esperantan ideon supera al ĉiuj personoj, kaj agas en konsekvenco. Protestas pri la malvastema spirito, kiu inspiris la agadon, cirkulerojn kaj komunikojn de *Esp. Lernejo* kaj esperas, ke tiu ĉi ŝanĝos sian konduton. S-ro Vilaret re-parolas, rakontante, kio okazis de post la Kongreso en Olot, por pravi la agojn de *Esp. Lernejo*, kaj S-ro Grau respondas al li kaj legas dekon de oficialaj dokumentoj, kiuj montras la nejustecon de l' kritikoj de *Esp. Lernejo*, kiu estas kulpa je malaprobindaj agado kaj sinteno kontraŭ Esperantismo kaj la Kongreso. La Kongreso refoje aprobas unuanime la proponon per grandaj aplaŭdoj kaj S-ro Vilaret, el *Esp. Lernejo*, kiu ne povis pravigi siajn dirojn, foriras el la salono.

Post tiuj du urĝaj proponoj, oni komencas la diskutadon pri la tagordo, kiu entenas la proponojn publikigitajn en nia numero de-Majo.

S-ro Amades, kiu proponas ke la Federacio etendiĝu al Mallorca, kaj turnu sin al la Federacioj en Valencia kaj Rusiljono por kunfandi Konfederacion Katalunan, petas, ke oni sciigu lin pri la laboroj por la Iberia Konfederacio. S-ro Pujulà promesas doni la sciigojn, sed li petas iom da tempo, por ke li povu konferenci kun siaj kolegoj el la ties komitato. S-ro Amades bonvole konsentas.

Alia propono de S-ro Amades estas ankaŭ aprobita, kun modifo prezentita de D-ro Coll, kaj konkretiĝas en la senco, ke la profesoroj de K. E. F. konsistigu kvazaŭ instituton esperantistan katalunan, kiu dediĉos sin, helpita de la katalunaj lingvokomitatoj, al studado de la kataluna lingvo rilate Esperanton. Tiun korporacion devus konsulti la Komitato de la K. E. F. ĉe kiu ajn lingva dubo.

D-ro Coll proponas kaj la Kongreso sankcias, ke oni ne povos pretendi la diplomon pri *profesoreco* sen antaŭa posedo de la diplomo pri *kapableco*. La Kongreso aprobas ankaŭ laŭ propono de D-ro Coll, ke la ekzamenaj tribunaloj povos liveri diplomojn pri kapableco, kondiĉe ke ili submetiĝu al la kutimaj kondiĉoj kaj sendu la aprobitajn skribajn ekzercojn kun certigo pri la ekzameno al la Komitato de K. E. F.

Ankaŭ laŭ peto de D-ro Coll la Kongreso prenas rezolucion, ke oni ne povos ŝanĝi la datojn de Kongreso, kiam ili estos definitive fiksitaj, escepte en okazoj de absoluta perforto, laŭ opinio de la Komitato de la Federacio.

Por la redakto de regularo por la kongresoj oni elektas specialan komisionon, kiu per la spertoj de la antaŭaj kongresoj, fiksos bazojn de regularo, kiujn oni provos en la venonta Kongreso. Tia estas alia propono de D-ro Coll. S-ro Bordas, en nomo de la Komitato, klarigas, ke tiu ĉi estas preninta decidon efektiviĝi la proponitan aferon, pro kio la Komitato aliĝas al la propono, kiu estas aprobita. Oni elektas por la komisiono S-rojn Rosals, Coll kaj Grau.

Proponojn de S-ro Grau pri nova redakto de reguloj el tiuj de la Konservantaro de la Floraj Ludoj, oni aprobas post malmultaj vortoj de la proponinto.¹

S-roj Pujulà kaj Grau prezentas al la aprobo proponon, por ke la Kongreso decidu, ke S-roj Gustau Galcerán, Joan Rosals kaj Joaquim Coll estu oficiale prezentataj de la K. E. F. kiel kandidatoj al la Lingva Komitato. Unuanima aplaŭdado aprobas la proponon.

Kaj la prezidanto fermas la kunsidon je la 5'30.

1. Vidu antaŭan numeron de *Kataluna Esperantisto*.

DIVERSAJ AMUZOJ

Post la labora kunsido la tuta kongresanaro forlasas la Urbo-domon, kaj iras al la sportkampoj de la «Ateneo Social» kie du bandoj ludas piedpilke, en honoro de la esperantistoj. Ĉirkaŭ la areno ni salutas la tutan pioniraron kaj la plej distingindajn familiojn el la urbo.

Tagmeze kaj vespere en tiu, kiel en la sekvanta tago, ludado de la popolaj dancoj *sardanes* okazis en la promenejoj kaj tie ni vidis multajn el niaj samideanoj partoprenantajn en la simbola rondo apud la enurbanoj, kiuj tre ŝatas jam la viziton de la esperantistoj, kies restadon en la urbo ili klopodas pliagrabli.

Aliaj esperantistoj profitante je la longega krepusko faris ĉe la noktiĝo boatpromenadojn en kaj ekster la haveno, en kiuj partoprenis entuziasme ankaŭ multaj fraŭlinoj. Kantoj kaj ĝojaj krioj aŭdiĝis super la serena maro ĝis kiam por noktomanĝo oni albordiĝis.

Vespere je la 10^a la salono de la Nova Kazino «La Constancia» estis efektive troplena de gaja junularo. La solena balo dediĉita al la kongresanoj kunvenigis tien amasegon da personoj, kiujn ne povis komforte enteni la salono. Dancado daŭris post noktomezo.

29^a de JunioDISERVO KAJ KUNVENO
DE LA KATOLIKOJ ESPERANTISTOJ

En la paroĥa preĝejo okazis je la 8^a matene solena diservo, kiun la katolikoj organizis, kaj ĉeestis multe da kongresanoj. P-tro Casanovas, el la Ĝerona Seminario, faris elokventan esperantan predikon, ĉe kies fino li resumis katalune ĉion diritan, por montri al la katolikoj, ke ankaŭ ili povas kaj devas uzi Esperanton, kiu estas taŭga lingvo por ĉiuj interrilatoj.

Je la 5^a posttagmeze ĉe la teatra salono en la lernejo de *Hermanos de la Doctrina Cristiana* kunvenis la katolikaj Esperantistoj sub la prezido de S-ro J. Rosals, kiu malfermis la kunsidon per vortoj de kuraĝo kaj gratulo, tial ke la K. L. de K. E. estas nombrita per aliĝo de novaj grupoj kiel *Tarragona Katolika*; *Studenta Juneco*, el Ĝerona kaj *Flugila Penso*, el Ventalló (Ĝerona), kies delegitoj partoprenis tiun kongreseton, kaj ankaŭ *Stelanoj* el Molins de Rey (Barcelona).

La financa raporto de la jaro elmontris la prosperan staton de la kaso.

Krom aliaj interkonsentoj, koncernantaj ĉefe propagandon, oni decidis fondi konsultan komitaton, kiu konsistos el ĉiuj membroj kaj eksmembroj de la Direkta Komitato.

La novaj estraranoj de la *Kataluna Ligo de Katolikaj Esperantistoj* estos : *Prezidanto*, S-ro Johano Rosals, el Barcelona; *Vicprezidanto*, D-ro J. Casanovas, el Gerona; *Sekretario*, S-ro Antonio Miquel, el Barcelona; *Vicsekretario*, S-ro Johano Arnella, el Barbarà; *kasistino*, F-ino M. Gili, el Barcelona; *Voĉdonantoj*, S-roj Henriko Adam, el Sarria kaj Tomaso Penalva, el Sabadell.

TRIA KAJ FERMA KUNSIDO

Prezidas D-ro Bremón. Sekretarioj, S-roj Bordas kaj Gili. Je la 10ª komenciĝas la kunsido per legado de kelkaj komunikoj kaj de propono de S-ro Grau, per kiu li celas plibonigi la financan situacion de la K. E. F. La rimedo konsistas en pruntoj de 10 pesetoj ĉiu, al la Federacia kaso, kiu redonos ilin al la pruntedonintoj, kiam en kaso ekzistos certa monsumo. Partoprenas en la diskutado S-roj Grau, Rosals, Coll kaj Piferrer, kiujn por ekzameni la aferon la Kongreso elektas, rifuzinte proponon de S-ro Rosals plialtigi ĝis 4 ptoj. la kotizaĵon.

Estas unuanime aprobitaj la sekvantaj proponoj de D-ro Bremón subskribitaj de kelkaj aliaj kongresanoj.

— Sciigi la Societon por altiro de alilandanoj, de Barcelona, ke la kataluna esperantistaro vidos kun plezuro la represon de gvidlibroj esperantaj, kies redakton la K. E. F., se okaze, prenus sur sin.

— Proponi siajn servojn al la Urbeŝtaro de Barcelona por la organiza kaj propaganda laboroj de la Internacia Ekspozicio de Elektaj Industrioj.

— Rememorigi ĉiujn profesorojn de Esperanto, ke laŭ reĝa ordono oni povas instrui nian lingvon en ĉiuj oficialaj instruaj institucioj de Hispanujo.

— Peti de la «Mancomunitat Catalana» subvencion por publikigo de Antologio de katalunaj verkistoj, en Esperanto.

— Gratuli la barcelonan Urbkonsilantaron por ĝia decido permesi al la urbaj gardistoj la uzon sur la uniformo de esperantistaj insignoj.

— Danki la Urbeŝtaron de St. Feliu de Guixols por la alprenado de la nomo de D-ro Zamenhof por la strato «Travessia de Guixols».

Estas legataj la proponoj de *Tarragono Esperanta*, jam publi-

kigitaj. Ilin defendas S-ro Obiol, kaj partoprenas en la diskutado S-roj Costa kaj Grau, kiu donas la formulon de la solvo. Oni decidas, ke la grupoj aliĝintaj al la K. E. F. devas havi almenaŭ 5 membrojn en urboj ĝis 1000 loĝantoj; kaj pli ol 10 en la ceteraj urboj.

S-ro Pujulà donas la promesitajn sciigojn pri la Iberia Konfederacio, kaj S-ro Amades retiras sian proponon.

Post paŭzo de kelkaj minutoj por interkonsenti pri la elektota Komitato, oni reprenas la diskuton. S-ro Rey en la nomo de la Komitato prezentas al la elekto de la Kongreso la jenan kandidataron:

Prezidanto : S-ro G. Balsells, Barcelona; *Vicprezidanto* : S-ro G. Galceràn, Vilanova i Geltrú; *Sekretario* : S-ro J. Ventura, Terrassa; *Vicsekretarioj* : S-roj J. Buyé kaj Ll. Renóm, Barcelona; *Kasisto* : S-ro J. Piferrer, Sabadell; *Administristo* : S-ro J. Serrat, Barcelono.

Longa aplaŭdado salutas la novajn komitatanojn, en kies manojn metas la esperantistaro kataluna la direktadon de la Federacio.

Por la VI Kongreso oni elektas la urbon Vilanova i Geltrú kaj la Kongreso prenas rezoluciojn, danki la malnovan Komitaton de la K. E. F., la urbestron de St. Feliu, la Organizan komitaton de la Kongreso kaj la Urbestaron de St. Feliu de Guixols.

Eniras en la salonon la urbestro kaj ceteraj aŭtoritatuloj, kiujn S-ro Bremón salutas en la nomo de la esperantistoj kaj dankas por la afableco kaj gastamo de la enurbanoj, kiuj post iom da ŝanceliĝo volis fine helpi al la brilo de nia Festo. La Urbestro S-ro Durán en la nomo de la urbkonsilantaro bedaŭras, ke la restado de la kongresanoj en la urbo estas nur dutaga. Li sentas sin fiera pri la serena tasko farita de la Kongreso kaj gratulas la esperantistojn por la trankvilanimeco montrita. La elokventaj vortoj de S-ro Durán ricevas longan aplaŭdadon post kiu oni konsideras je tagmezo finita la Kongreson.

LA STRATO DE D-RO ZAMENHOF

Tra la bela mara promenejo, post la urbaj gardistoj en parada uniformo iras la tuta urbestro sub prezido de S-ro Durán, sekvata de ĉiuj esperantistoj kaj de multenombra publiko, al la nova strato de D-ro Zamenhof por malkovri la tabulon kun lia nomo.

Sur provizora estrado speciale lokita, aperas sinjoro urbestro kun la urbkonsilantoj kaj reprezentantoj de la esperantistaro. S-ro Durán faras tre belan paroladon: ni donis la nomon de la elpensinto de Esperanto al strato kuŝanta kontraŭ la maro, ĉar tiu ĉi

kiel Esperanto, faciligas la rilatojn inter la homoj. St. Feliu amas la maron, ĉar ĝi portas al la urbo la novajn sentojn de progreso kaj kulturo, kiujn Esperanto ŝirmas sub siaj faldoj; de nun St. Feliu amos ankaŭ pro sama kaŭzo la lingvon Esperanto. La tuta urbo, oni povas aserti, kiu ĉeestas la solenon, aŭskultis atente la belan parolon kaj aplaŭdis entuziasme S-ron Duràn, kiu post kiam S-ro Corbera, urba sekretario, legis raporton pri la oficiala decido alpreni la nomon de nia majstro, fortiris kurteneton kaj aperis la marmora tabulo, kiu ŝanĝas la nomon de la strato.

En la solena momento, estis ludata *La Espero*, kiun oni ape-naŭ povis aŭdi pro la bruego de l'aplaŭdoj de la publiko kaj de la krioj *vivu* de la esperantistoj. D-ro Bremón, kun emocia voĉo, dankas tre kore ĉiujn, kaj la tuta ĉeestantaro foriras, akompanante manifestacie ĝis la Urbodomo la Urbestraron kaj aŭtoritatulojn.

Estis jam unu horo posttagmeze, kiam la ceremonio estis finita, kaj la esperantistoj rapidis al kafejo ĉeesti la amuzan feston de la esperantistaj okulvitruloj. El ili, ĉirkaŭ trideko sidis apud la tabloj kaj solenigis la trinkadon de la vermuto per ĥora legado de la *Okulvitrula himno* de S-ro Pujulà. Ne necese diri, kiom da gajo estis ĉe la malserioza kuntrinko.

OFICIALA FESTENO

En la partero de la teatro «Novitats» oni disponigis la tablon *U'forman por la oficiala festeno*, kiu kunigis naŭdekon da kunmanĝantoj. Je la dua posttagmeze eniris en la teatron F-ino Rosa Batet, la Reĝino de la Floraj Ludoj, kiu volis honori nin, prezidante la fratan festenon. Aplauĝego salutis ŝin, kiu iras okupi la prezidan lokon inter la Urbestro S-ro Duràn kaj la Prezidinto de la Kongreso, D-ro Bremón. Dum la manĝado, gajaj ridoj kaj kora ĝojo aspektigis ĉarme ĉiun vizaĝon, kaj oni uzis la menukartojn por kolektado de aŭto-grafoj pli prefere, ol por konsultado de la menuo.

Kiam la ĉampano estis malŝtopita, komencis la tostojn S-ro Grau, kiu salutis la Reĝinon en la nomo de la Komitato de la Floraj Ludoj. Sekvis S-ro Rourich el la Organiza Komitato, S-ro Pujulà, D-ro Coll, la gajninto de la Natura Floro S-ro Domenech, la urbestro S-ro Duràn, la provinca deputito S-ro Irla kaj D-ro Bremon, kiu finis la serion. Iliaj inspiritaj tostoj vekis longajn aplaŭdadojn, kiuj mallongigis la horojn tiamaniere, ke oni devis forlasi la tablon tre baldaŭ, por faciligi la aranĝon de la teatro, kie estas okazonta post unu horo la Festo de la Floraj Ludoj.

La Festo de la Floraj Ludoj

BELEGA festo!

Ĝi estis sendube la plej ĉarma el ĉiuj la kongresokazoj, kaj ĝia rememoro neniam malaperos el la animo de tiuj, kiuj ĝuis la plezuron ĉeesti tiun tiel ravantan solenaĵon.

En la grandampleksa teatro «Novitats», la plej vasta kaj luksa el Sant Feliu, belarte ornamita, elbordigadis amaso de Ĝisol-anoj avidaj de sciigo pri la afero esperanta, kiu tiel dismovas la tutan vivon de la urbo dum tiuj ĉi du tagoj. Belegajn virinojn, riĉajn sinjorojn, la plej gravajn kaj distingindajn familiojn, la plej konatajn personojn el Sant Feliu, oni povis vidi tie jam de longe antaŭ la komenco de la festo montrante per siaj interparoloj la intereson en ili vekigitan pri nia afero. Tio-ĉi interne de la festejo.

Ekstere, la tuta geurbanaro, kiu ne estis povinta atingi invitkarton, amase restis apud la enirejo envieme rigardante tiujn, kiuj feliĉe povis montri la deziregatan enirilon, aŭ jen laŭlonge de la strato ĝi atendis la finon de la okazantaĵo, partoprenante entuziasme la aplaŭdojn de la enaj ĉeestantoj.

Unuvorte, ŝajnas kvazaŭ la tuta vivo de la urbo estis koncentrigita internen aŭ ĉirkaŭen de la teatro «Novitats».

Jen la festo komenciĝas. Sur la scenejo, oni vidas bele aranĝitan tronon, ĉe kies flankoj staras seĝegoj por la sekvantaro de la reĝino. Dekstre de la trono sidas la Konservantaro de la Esperantaj Floraj Ludoj kun la Juĝantaro, kaj maldekstre apud la aŭtoritatuloj, la Sekretario kiu tuj kiam la Urbestro, S-ro Duràn, elparolas la malferman frazon, *la festo komenciĝas*, leviĝas kaj en la religia silento de la ĉeestantaro legas la jenan raporton, per laŭta voĉo kiu povas apenaŭ potenci la bruon de la ĉeestantaro.

«Sinjorinoj kaj sinjoroj:

Se la plezura tasko prezenti al vi la bonodoran bukedon elŝiritan el nia literatura kampo ne venkus mian timon, mi ne kuraĝus per miaj vortoj senagordaj disrompi la ritmon de la ĉarma kanto, kiun akorde kun niaj koroj avidaj de ideala ripozo, faras tiu maro multkolora milde karesanta la senkomparan rokaron, apud kiu kuŝas la bela urbo nin gastiganta.

Vojon krutan ni trairas la tutan jaron kun la espero atingi supron, kie ripozi trankvile, kaj kvazaŭ ni volus forgesi unu momenton la dornojn, kiuj pikis nian korpon kaj la ŝtonojn, kiuj faletigis nin, ni kunvenas ĉiujare en la ravanta ĝardeno de nia poezio kaj ĝuas dum

halto la parfumon de ĝiaj floroj, el kiuj — kiel abeloj mielon — ni sučas kuraĝon por nova marŝado kaj forton por novaj bataloj. Hodiaŭ post la malkvieta kaj agitita longa penado, ni povas fine en la sereneco de tiu medio, kiun Naturo por ni plibeligas, ĝui per tuta koro la plej purajn emociojn.

Ni venis ĉi tien kun plenaj niaj sentoj de ĉiuj parfumoj, kiujn malŝpara kamparo disverŝas en la aeron; saturitaj de ĉiuj koloroj, kiujn suno kaj akvo rivalas naskadi; sentante en nia koro la ĝojon rigardi en la senfinon de sur tiuj mirindaj marbordoj, de kie nia animo ekflugus en alton dum nobla revo. Kaj ni venis, por partopreni en la triumfo de poeto, kiu sukcesis per sia inspiro kolorigi de belaj nuancoj la pure blankajn florajn naskiĝintajn en la bedoj de nia lingvo, kunigitajn en miriga bukedo, kiun li proponas al nia Reĝino. Kaj apud la poeto, kronitaj de laŭroj la fruntoj, genufleksos antaŭ ŝi aro da elektitoj, kies verkoj faras brilan kronon ĉirkaŭ la bela kanto, kiun la Juĝantaro de la Konkurso premiis per la Natura Floro.

Sed, jen la alta trono de l' Poezio restas ankoraŭ neokupita kaj estas jam tempo ke, por kontentigi vian deziron aklami la venkinton kaj la Reĝinon de li elektitan, mi malkaŝu iliajn nomojn.

S-ro **Arturo Doménech Mas** estas aŭtoro de la verko rekompetita per la Natura Floro.

Kaj en tiu solena momento, kiam mi devas proklami la nomon de la bela Reĝino, kiu prezidos nian Feston, mi volus, ceremonie paradante mian respekton al Ŝia Alta Moŝto, enkadrigi per nobela gesto miajn vortojn kaj resonigi ilin kun superbela muziko.

Gesinjoroj: Fraŭlino **Rosa Batet Vidal** estas nia Reĝino. Popolo ŝia, aklame salutu ŝin!

Je tiuj vortoj, ĉiuj ĉeestantoj, starante aklamas kaj longe aplaŭdadas, dum la belega fraŭlino Rosa Batet Vidal, sekvita de hela kortego de ĉarmaj fraŭlinoj eniras en la salonon, je brako de la poeto, kaj suprenirante la scenejon, okupas la tronon de poezio, meze de la ambaŭflanke sidanta sekvantaro. Kiam resilientiĝas, la Sekretario daŭrigas sian paroladon jene:

*«Reĝina Moŝto,
Hela Kortego,
Ekscelencaj sinjoroj,
Gesamideanoj:*

Mi volas antaŭ ĉio esprimi al vi mian dankon por la granda plezuro, kiun via elekto je mia persono havigis al mi, donante al mi okazon en du sinsekvaj jaroj ĉerpi kaj ĝui el la verkoj prezentitaj al Konkurso la belajojn entenatajn pli-malpli multe en ili ĉiuj, eĉ en tiuj mem ne meritintaj laŭrojn, kiuj havis tamen en si ion allogan devenantan mi ne scias ĉu de la lingvo mem, ĉu de la fido kun kiu ili estis verkitaj. Kaj mia danko estas tre granda, kvankam la plezuro senti post la plejmultaj verkoj la batadon de koro revanta je

venko kaj triumfo estis bedaŭrinde kompensita de la neeblo kroni ilin ĉiujn per premio kaj restigi tial ne realigitaj multajn iluziojn.

Malgraŭ tio, estis vera ĝojo por miaj kolegoj kaj por mi esplori kaj konstati la valoron de la verkoj, kiuj en multaj okazoj ŝanceligis nin, ĉar ili postulas grandan atenton por trovi en ili makulojn kapablajn klare vidigi ilian meriton. Tial, en kelkaj konkursoj ni decidis difini subpremiojn al verkoj, kiuj kvankam superataj de aliaj meritas esti distingataj el la ceteraj pro siaj specialaj kvalitoj.

La plej honoran premion la Juĝantaro aljuĝis al la verko atinginta la premion difinitan al *Versaĵo pri Amo*, ĉar ĝi estas la plej valora el ĉiuj verkoj prezentitaj al la kvar fakoj de la Ordinaraĵ temoj. Ĝi estas lirika versaĵo kun devizo *Volo estas povo*, riĉa je rimo kaj ritmo, verkita en la ĉarma formo de *reĝaj oktavo*j, per kiu aŭdigis siajn geniajn kantojn tiom da altaj poetoj.

Prosperis al la aŭtoro de tiu verko eviti kelkajn el la riskoj, kiujn prezentas la strofoj de li uzataj, por kiuj en la latindevenaj lingvoj, ĉefe en la hispana, ekzistas severaj leĝoj. La dekonusilabaj versoj, kiuj formas la *reĝajn oktavo*jn, povas akcepti nur du strukturojn, kiuj prezentas iajn malsimilajn rilate la komunan versafaradon en Esperanto. Dum ni ritmigas niajn versojn atentante precipe al la alterna sinsekvo de l' tonaj akcentoj, grupigante la silabojn en duojn aŭ triojn unuformajn, ĉe la versoj pritraktataj estas nur necese, ke la tonakcentoj restu sur la sesa kaj deka silaboj, aŭ se oni preferas la duan formon, ke la ĉefaj akcentoj falu sur la silabojn kvaran, okan kaj dekan. Tiujn ambaŭ formojn oni rajtas tamen enmiksi en strofo, kiel faris la aŭtoro de l' verko premiita. Oni riproĉas al tiu formo, ĝian iufojan malprecizecon, ĉar ĝi devigas ordinare la verkiston vastigi en multajn vortojn siajn pensojn, por ke ili alformiĝu al la ampleksa, malsimpla vesto. Tio estas ĝenerale evitita en la verko studata, kelkaj el kies strofoj estas plenaj de energio kaj vivo.

Rilate la rimon, mi povas diri ke ĝi estas perfekta en la tuta verko, kvankam en unu strofo ekzistas asonanco aŭ duonrimo inter la ne interrimantaj versoj; tamen, ĉar la asonanca rimo ne estas ankoraŭ bone konsciata de la esperantaj poetoj, la Juĝantaro ne atentis pri tio kaj konsiderinte entute la cirkonstancojn de l' verko aljuĝis al ĝia aŭtoro, S-ro **Arturo Domenech Mas**, el Barcelono, la Naturan Floron. »

Nova aplaŭdado estas la eĥo de tiuj-ĉi lastaj vortoj, kiu daŭradas ĝis kiam la poeto deklame legas la premiitan verkon:

AmoDEVIZO : *Volo estas povo*

Amo! beninda nomo, kiu sonas
 por mi kvazaŭ belega melodio,
 dolĉega, sankta vorto, kiu donas
 la dolĉecon al kor' de l' ambrozio;
 dian, oritan liron mi bezonas
 por esprimi per dolĉa poezio,
 kiel vi sola estas por la homo
 la plej bela, ŝatinda, ĉarma nomo.

Sen vi la vivo estus nur malĝojo,
 bedaŭro, malfeliĉo kaj ĉagreno;
 sen vi estus por hom' la viva vojo
 plenda, larma ekzil', sencela peno;
 sed se vin ĝuas hom' por unu fojo,
 ŝanĝiĝas tiu mondo je Edeno
 kie anstataŭ larmoj kaj doloroj
 nur loĝas poeziaj, ĉarmaj floroj.

Pro vi varton, nutradon, kisojn, lulojn
 malŝparas la patrino por infano,
 kaj ruĝigas la plor' ŝiajn okulojn,
 aŭ kaŝiĝas en ŝia brust' vulkano
 da korpremaj ekĝemoj, kiam brulojn
 febrajn ardigas en filet' malsano.
 La dolĉa de patrin' am' emocias
 ĉar pli ol ŝi neniu ami scias.

Pro vi, kiam eksonas la signalo
 ke la patrujo estas en danĝero,
 la junularo kuras al batalo
 por prezenti al malamika fero
 siajn brustojn, por morti se fatalo
 ĝiajn korpojn restigos sur la tero;
 ĉar morto por patruj' ne kaŭzas ploron,
 ne, la patruja am' nur donas gloron.

Pro vi, la Bonfarad' la mondon regas
 kaj en la hospitaloj kaj aziloj
 jen maljunulon en malsano flegas,
 jen orfon vartas ĝiaj la gefiloj;
 gefiloj sanktaj, kies nomojn legas
 sur oraj paĝoj la homar' je miloj.
 Al vi sendas poet' vorton salutan,
 am', kiu amas la homaron tutan!

Pro vi, kaŝite en l' arbar' ĉeestas
feinoj ofte de l' fianĉ' l' amjesojn,
dum en branĉaro jen silente restas
birdaro aŭskultante la promesojn
de l' gefianĉoj, jen ĝi ĥore festas
per siaj triloj amajn la karesojn,
kiam eksonas en l' arbara paco
ĉu honta kiso, ĉu krakanta ŝmaco.

Pro vi, nur pro vi, ĉiam en Naturo
resonas de la viv' la ĉarma kanto:
am'! bruas de l' venteto la murmuro
lulante papilion sur galanto,
am'! zumas burd' trinkante kun plezuro
la roson de l' florar' el diamanto,
am'! trilas najtingal' sur branĉ' sonore,
am'! eĥe la birdar' retilas ĥore.

Amo ĉie kaj ĉiam; eĉ la ondo
de l' mar' bruante am'! lekas la rokon;
eĉ la fulmanta el nubegoj rondo
ĉirkaŭanta la monton tondras vokon
al am'!, resonigante de la mondo
eĉ la plej malproksiman, lastan lokon;
ĉie, ĉie l' am' estas : en aero,
en mar', en mont', en val', en tuta tero.

Amo! beninda nomo, vorto bela,
por la lip' dolĉa kiel nektar' dia,
rava por l' aŭdo kiel son' ĉiela,
de ĉarmoj font', inspiro poezia,
gajo de l' koroj, de la viv' cel' hela!
Jen estas l' eĥo de la kanto mia:
Amo! vi sola estas por la homo
la plej bela, ŝatinda, ĉarma nomo.

ARTURO DOMENECH

Resonas denove la aplaŭdoj kaj daŭras la legado de la Sekretario:

«Kvar aliajn verkojn inter la multaj versaĵoj pri amo prezentitaj, la Jugantoj konsideris citindaj kaj ekzameninte ilin atente, aljuĝis al ili la sekvantajn subpremiojn.

Unuan al la verko n.º 6o kun devizo *E vidi una leggiadra donna e bella su l' erba*. Ĝia aŭtoro estas S-ro Josep Rosselló Ordinas, el Sant Joan, Mallorca.

Duan al la verko devizita *Mortinto*, kiu ricevis la numeron 16, kies aŭtoro S-ro Karl Franke, mortis en Dresdenu (Germanujo) en

jaro 1911^a. S-ro Albert Brandel, kiu disponas pri liaj verkoj laŭ testamenta ordono, sendis tiun al la Konkurso, kaj la laŭron, kiun ĝi meritas, li metas sur la tombon de l' amiko malaperinta, je kies memoro kaj honoro mi petas vin, bonvolu stariĝi unu momenton.»

Kortuŝanta sceno! Je tiu peto, la tuta ĉeestantaro kvazaŭ risorte stariĝas kaj dummomente, per solena silento, tributas al premiita mortinto funebran rememoron.

«Tria subpremio estas difinita al versaĵo n.º 2, kun devizo *Kiu, originale verkita de Fratinoj Teresa kaj Eulalia Rosell, el Vilanova i Geltrú.*

Fine, kvaran subpremion ricevas la verko n.º 27, prezentita sub la devizo *Omnia vincit amor, nos et cedamus amori*, kies aŭtoro estas S-ro Clarence Bicknell, el Bordighera (Italujo).

La premio difinita al la prozaĵoj pri amo estas aljuĝita al la verko n.º 6, devizo *Amo superas morton*, kies korekta lingvaĵo estas rimarkinda. Ĝia aŭtoro estas S-ro **Paul Blanc**, el Toulon (Francujo).

Subpremion ni aljuĝas al la verko n.º 9 devizita *Ruto*, kiu pro sia stilo distingigigas klare el la ceteraj. Aŭtoro estas F-ino **Louise Briggs**, el Armley (Anglujo).

Tradukojn de la versaĵo «Marina» de Apeles Mestres oni sendis naŭ al la Konkurso. La premio estas difinita al verko n.º 3, *Mi scias nur, ke mi nenion scias*, pro ĝia fideleco en la tradukado kaj tial ke ĝi konservas la originalajn rimon kaj ritmon. Ĝia aŭtoro estas S-ro **Josep Ventura Freixas**, el Terrassa.

Ankaŭ la proza peco «La enconĝida» de Raimon Casellas tentis la plumon de multaj samideanoj kaj kelkaj bonaj verkoj aspiris al la premio. Tamen neniu el ili plene kaj ĝuste tradukas la originalon, kies nuancojn oni ne konservas tute en la ekzamenitaj tradukoj. Pro ĝia flua stilo kaj pli multa ĝusteco, la premio estas aljuĝita al la verko n.º 28, devizo *Enconĝida*. Estas ĝia aŭtoro S-ro **Marià Solà**, el Terrassa.

En la *eksterordinaraj temoj* la premion «arta objekto» proponitan de la Nova Kazino «La Constancia» de Sant Feliu de Guixols, al verko pri la temo «Influo de Esperanto en la socia ekonomia problemo» ricevas la verko n.º 61, devizo *Frato, mi amas vin!* Aŭtoro : D-ro **Joaquim Coll Agramunt**, el Barcelono.

La 50 pesetojn premion donacitan de la «Ateneo Social de Sant Feliu de Guixols» la Komitato aljuĝas al la verko n.º 18, kun devizo *Sub la sankta signo de l' espero*, en kiu la temo proponita «Kiamaniere Esperanto povas kontribui al la socia movado» estas bone pritraktata. Aŭtoro : D-ro **Joaquim Coll**.

La grupo «Semo» el la Enciklopedia Popola Ateneo de Barcelona proponis premion da 25 pesetoj al la plej bona traduko de la ĉapitro VI de la fama verko de S-ro Prat de la Riba «La Nacionalitat Catalana.» Ses tradukoj aspiris al la premio kaj post esploro de iliaj kvalitoj, ĝi estas aljuĝita al tiu portanta devizon : *Tagiĝo, tagiĝo radias en rond'!* kiu estas la plej korekta. Aŭtoro : S-ro **Josep Ventura**.

Aspirante al la premio 50 pesetoj de la grupo «Frateco» de Sant Feliu de Guixols oni prezentis kelkajn verkojn pri laŭvolaj, diversaj temoj. El ili la Juĝantoj elektis la verkon n.º 55, devizitan *Eble*, kiu estas ĉarma teatraĵo por infanoj; ĝia alloga naiveco kaj korekta lingvaĵo faras ĝin tre ŝatinda. Aŭtoro : F-ino **Louise Briggs**.

Tri verkoj celis la malavaran premion 100 pesetoj, kiun Iliaj Moŝtoj S-roj Bonaventura Sabater, Miquel Matas, Vicens Folgado kaj Josep Irla, provincaj deputitoj, proponis por la interesa temo «Utilo alportota de helpa internacia lingvo al la komerco». Du el ili meritas rekompencon, sed ĉar la diferenco inter ambaŭ estas sufiĉe multa por ne devigi la Juĝantaron dividi la premion, ĉi tiun oni aljuĝas al verko, n.º 38, prezentita sub devizo *Ĉu mi?* Ĝia aŭtoro estas S-ro **Bruno Migliorini**, el Venezia, Italujo.

Al la alia verko n.º 49, devizo *Merkuro*, estas aljuĝita subpremio. Aŭtoro : S-ro Josep Monjonell, el Barcelono.

Du temoj restis ne konkursitaj : tiu proponita de «El Guixolense» pri la «Influo de Esperanto en la komerca disvolviĝo de l' nacio» kaj la temo de «La Revuo» «Verki originalan biografion de kataluna muzikverkisto». Ni bedaŭras, ke neniu prenis sur sin la taskon verki pri tiuj temoj, pri tiuj tiom da interesaj povus esti skribitaj.

La premio de la «Kataluna Katolika Ligo» proponinta kiel temon versaĵon al la Virgulino de l' Espero, estas aljuĝata al la verko n.º 10, devizo *Ave Maris Stella* tre flue versigita. Aŭtoro estas S-ro **Clarence Bicknell**, el Bordighera (Italujo).

Unuan subpremion ricevas la verko pri sama temo prezentita sub devizo *Reĝino Ĉiela*, kies aŭtoro estas ankaŭ S-ro Clarence Bicknell.

Duan subpremion ricevas la verko, n.º 57, *Mater Amabilis*. Ĝia aŭtoro estas Profesorino Rosa Junck, el Bordighera (Italujo).

Al verko de laŭvola temo S-ro Esteve Rey, provizora prezidanto de nia Kataluna Esperantista Federacio, proponis premion kaj por aljuĝi ĝin la Juĝantaro trarigardis ĉiujn verkojn prezentitajn sub la epigrafo «laŭvola temo» kaj elektis el ili la tre belan kvankam mallongan versaĵon, n.º 45, devizo *Salix Babylonica*, al kiu estas aljuĝita la premio. Estas ĝia aŭtoro S-ro **Clarence Bicknell**.

Ĉiuj premiitoj, unu post la alia, persone aŭ per siaj delegitoj ricevas de manoj de la Reĝino la premiojn, kaj legas la verkojn, kiuj estas varmege aplaŭdataj de la aŭskultantaro.

La Sekretario finis sian raporton per la jenaj vortoj.

«La tasko de la Komitato de la IV^a Floraj Ludoj estas finita. Ĝiaj membroj forlasos sian postenon kun la espero, ke ĉiuj samideanoj aprobos ilian agadon kaj kontentaj, ke malgraŭ la ĉiuspecaj baroj renkontitaj la sukceso de l' Konkurso estis brilanta. Tion ni ŝuldas al la efika kunlaboro de la esperantistaj gazetoj, kiuj publikigis la liston de premioj kaj temoj; tion ni ŝuldas al la malavaraĵoj donacintoj de premioj, kiuj montris per ili sian estimon al nia lingvo; tion ni ŝuldas ankaŭ al la estimindaj samideanoj, kiuj partoprenis en la konkurso,

kaj tion ni ŝuldas fine al vi, respektindaj aŭtoritatuloj; al vi, amindaj loĝantoj de la gastama kongresurbo; al vi, karaj samcelanoj ĉeestantaj, kaj ĉefe al vi, ĝentila Reĝino, kiu kun via bela Kortego, estas la plej granda ĉarmo de tiu ĉi Festo.

Al vi ĉiuj nian dankon senceremonian, profundan, el tuta koro. Vi ĉiuj kontribuis al la sukceso de la entrepreno al ni konfidita. Sentante kun ni la estimon de la popolo de vi reprezentata, respektindaj aŭtoritatuloj, ni laboris konfide; certaj pri via bonvolo, amindaj gastigantoj niaj, loĝantoj de la nobla St. Feliu, ni klopodis entuziasme; dezirante vian kuneston, amataj niaj samideanoj, por gustumi la fruktojn de la nunjara rikolto, ni penis konstante; por demeti ĉe viajn piedojn la plej freŝajn florojn de nia literaturo, ho ĉarma Reĝino, viva simbolo de l' Belo kaj Amo, celoj de nia agado, ni laboris senlace. Ni fine sukcesis, kaj via ĉeesto en la soleno de niaj Floraj Ludoj estas plej bona premio por nia laboro; tial ankoraŭ unu fojon mi esprimas nian dankon.

Kaj mi volus, ke tiuj karaj kaj eminentaj samideanoj niaj, D-ro Leono Zamenhof kaj S-ro John Mabon Warden, kiuj tiel afable akceptis lokon apud ni en la Komitato de l' Konkurso, povus spiri tiun ardan atmosferon de Espero kaj Fido, por ke ili ricevu el ĝi persone la esprimon de l' simpatio de la katalunaj amikoj kaj la konstaton pri la forto de nia ideo en nia kara lando. En la nomo de l' katalunaj komitatanoj de la IV^a Floraj Ludoj, mi petas vin, karaj aŭskultantoj, volu esprimi per aplaŭdado al S-roj Leono Zamenhof kaj John Mabon Warden vian simpatian kaj nian dankon por la helpo, kiun ili donis per la prestiĝo de siaj nomoj al la sukceso de nia konkurso.

Kaj jen mi ĉe l' adiaŭo. Ni kune forgesis kelkajn momentojn la malŝatindan prozon de l' malaltaj bataloj, lulate de l' kantoj de niaj poetoj. Ni ripozigis kune nian spiriton en la fantazia ĝardeno de nia literaturo. Ni tuj disiros kaj rekomencos nian laboradon por Esperanto; ni ekiros denove sur la ŝtonplena vojo borderita de profundaj abismoj; indiferenteco, malvarmo kaj nekredemo baros forte ĝin. Ni havu kuraĝon; rememoro pri tiu ĉi Festo nin akompanu dum la iro kaj gvidu rekte nin; post unu jaro, post unu mallonga jaro, venkinte ĉiujn malhelpojn, ni denove povos ripozi kaj renovigi niajn fortojn en alia Festo simila al la okazanta.

Ni ne forgesu, ke ju pli alten vojo kondukas, des pli kruta ĝi estas. Ni forjetu de ni ĉiun timon, ĉiun malkuraĝon kaj ni iru konfide supren, ĉar nia vojo estas la bona. Post daŭra konstanta marŝado ni fine alvenos al la alta supro, de kie Esperanto lumos helege al la homaro ĝin kondukante sur vojo de paco kaj amo al konkiro de ĉia perfektigo kaj feliĉeco.

La kruta vojo, kiun ni trairas hodiaŭ, aspektos kiel sensignifa linio sur ebenaĵo, kaj ni povos tiam rigardi ĉirkaŭen, ĝojaj ke nia laboro ne estis vana, kaj ke ni helpis starigi sur la tero tiun grandan idealon, kiu enteniĝas nuntempe en la kara nomo Esperanto.»

Kiam S-ro J. Grau finas sian raporton, Pastro Planas kiu prezidas la Juĝintaron staras, haltigas la longan aplaŭdadon per kiu la publiko gratulas la sekretarion, kaj donas la parolon al S-ro Fred. Pujulà, kiu antaŭakceptis improvizi paroladon se en la lastaj momentoj la manuskripto de D-ro Leono Zamenhof ne estas alveninta¹. S-ro Pujulà, per voĉo lacigita de la kongresaj laboroj penas aŭdigi en la grandioza teatro sian improvizaĵon, kiun stenografias unu el niaj amikoj.

*«Regina moŝto,
Distingindaj fraŭlinoj de la Kortego de Amo,
Eminentaj aŭtoritatoj,
Sinjorinoj kaj Sinjoroj.*

Antaŭ kelkaj jaroj, kiam okaze de milita stato la vivo en Barcelono estis haltigita, mi havis la honoron, en tiu ĉi urbo kaj en tiu ĉi sama teatro, prezidi antaŭ vi feston de katalunaj Floraj Ludoj kiuj devis, sed ne povis, okazi tie. Hodiaŭ mi havas la honoron paroli al vi en la loko de nia forestanta prezidanto de tiu ĉi festo de Esperantistaj Floraj Ludoj. Tiam ni festis la lingvon de niaj prapatroj; nun ni festas la lingvon de niaj pranepoj. Tiam ni flugis al la idealo de beleco kiel katalunoj; hodiaŭ ni flugas al regno de poezio kiel homoj. Nenion ni devis forlasi el ni mem por paroli al vi per la lingvo per kiu mi nun uzas vian atenton, sed male, ni nur bezonis vekti la internacieron, kiu dormetas en la koro de ĉiu bona kataluno. Mi staras antaŭ vi pli kataluna ol antaŭe, ĉar mi min sentas pli homa; kaj mi estas certa ke la eminenta polo, kiu spirite nin prezidas, subskribus tiujn miajn vortojn kaj sentojn.

Mi nur miras, ke mi, la plej humila inter ni ĉiuj, estis elektita por resumi la feston anstataŭ la eminenta doktoro Leono Zamenhof, kies manuskripto bedaŭrinde ne ĝustatempe venis al nia komitato. Mi penas klarigi al mi la kaŭzon de tiu por mi tiel granda honoro, kaj mi nur scias vidi ĝin en la amikeco, tiu granda nobla sento kiu tiel bone floras en la ĝardeno de Esperantismo, kaj tiel nature kiam per ĝi ni leviĝas tre alten en festoj kiel la nuna. Granda amikeco efektive kunigas min al nia Prezidanto; amikeco ebligita de la povo de nia lingvo. Se nun ankoraŭ la scienco ne sufiĉe progresis por nuligi la distancon inter la korpaj, nia lingvo jam nuligis ĝin por la spiritoj; se la persono de nia prezidanto ne troviĝas ĉi tie, mi povas tutbone reprezenti lian spiriton pro nia amikeco, kiu kvankam ne povas fari la miraklon, ke mi diru al vi la belajn aferojn, kiujn li mem certe estus dirinta, tamen permesas al mi, sen antaŭa interkonsento, danki kaj gratuli en lia nomo la Reĝinon kaj sian kortegon, la honorigan aŭtoritaton kaj la inspiritajn poetojn.

1. La rusa cenzuro retenis kelktempe la manuskriptojn por esplori senditajn al D-ro Zamenhof, kaj prokrastis tiukaŭze lian partoprenon en la Literatura Konkurso.

Alia amikeco pravigas mian staron antaŭ vi; tiu, kiun mi kun-sentis kun nia prezidanto, kaj pri kiu li certe estus farinta aludon en sia parolado. Ĝi estas la amikeco, kiun ni sentis, Leono Zamenhof kaj mi, por Carlo Bourlet, tiu nobla, inteligenta, eminenta viro, kiun la morto senkompate ferrabis de niaj funebrantaj vicoj. Li, la unua inter la alilanduloj, sentis la efikecon, povon, ravigon, sorĉon de niaj Floraj Ludoj, kaj tion li pruvis ne nur per la helpo, kiun li alportis al tiuj, kiujn ni festis dum la V^a Internacia Kongreso, ne nur per la alportita ĉiun jaron al la Florludoj de niaj Katalunaj Kongresoj, sed per sia intenco okazigi Florajn Ludojn en Parizo dum la X^a Kongreso de Esperanto, ebligante per la okazo ke oni povu certigi, ke se en la progresema Franca Ŝtato troviĝas la lando, kiu per la elpenso de la Floraj Ludoj ebligis al ni Katalunoj, post kelkaj jarcentoj, la restarigon kaj revivigon de nia patra lingvo, en ĝi ankaŭ troviĝas la urbo, tiu alloga urbo centro de la intelekta movado, kiu per sama festo, sed nun internacia, responde al la bezonoj de la nuna epoko, donis fortikan, efikan, finan alpuŝon al la lingvo, kiu reprezentas la idealon de niaj koroj, la realon de la vivo de niaj nepoj.

Ho ve, tiun revon detruis la senkompata povo de l' kruela ne-niigo. Sed ni ne senkuraĝiĝos; male, ni elĉerpos plian aldeziron kaj konstantecon en tiu kontraŭaĵo, kiu permesas al ni aldoni al la entuziasmo, kiun ni sentas por nia afero la deziron honori memoron de niaj amitoj.

Neniu pli bona scenejo por nia laborado, ol tiu de ĉi tiu urbo, kie ni havas la ĝojon okazigi niajn kvarajn Florajn Ludojn. Ĝi estas kva-zaŭ simbolo de la fundo kaj de la formo de nia movado. Unuflanke, la beleco de la fraŭlinoj, kiuj nin prezidas, la graveco de la aŭtoritatuloj elektitaj de l' popolo kiuj nin akompanas, reprezentas la poezion, la altecon, la homecon de nia celo. Aliflanke, jen, por reprezenti nian movadon, la naturo, kiu nin ĉirkaŭas; jen la okroj akutaj de la abruptaj rokoj kiuj distranĉas la maron kiel laŭ rando de punktoj; jen la festa gaja bluo de la akvoj tra kiuj la facilrompeblaj praŝipoj alportis al ni sango kaj civilizacion novan. Tiuj okroj kaj bluo kuniĝas en nia imago kaj konsistigas la verdon sur kiu malfaldiĝas la veloj de la ŝipo de nia idealo.

Mi diris».

FRED. PUJULÀ

Grandaj aplaŭdoj aŭdiĝas, kaj la urbestro S-ro Durán per la vortoj *la festo estas finita*, fermas ĝin. La Reĝino deiras el sia trono kaj akompanata de la poeto trairas la salonon; ilin sekvas la Ama Kortego, la aŭtoritatuloj kaj la Konservantaro de la Floraj Ludoj. La ovacio per kiu la publiko gratulas ŝin, kuniĝas al tiu, kiun ŝi ricevas de la multaj personoj starantaj sur la strato, kiuj ne povis eniri en la teatron.

La festo de la Floraj Ludoj estis kiel kutime en niaj kongresoj la plej populara el iliaj festoj; sed en ĉi tiu okazo ĝi havis karakterojn de eksterordinara sukceso, ĉar en la granda teatro amasiĝis (sen ia trograndigo) 2000 personoj.

AKCEPTO EN HEJMO BATET

Al la bone konata kaj amata de la popolo fabrikisto S-ro Batet, patro de nia ĝentila Reĝino, ni ŝuldas la plej grandan parton de nia sukceso, ĉar la simpatio al li kaj al lia bela filino portis al nia Festo tre brilan ĉeestantaron. Post la Floraj Ludoj S-ro Batet kun sia simpla afableco volis ankoraŭ honori nin, kaj li akceptis en sia eleganta loĝejo ĉiujn esperantistojn, kiuj estis tie regalataj per aminda maniero de gesinjoroj Batet, kaj de ilia ĝentila Rozo, nia Reĝino, kiuj nenion ŝparis por pliagrabli nian viziton, per si mem tiel agablan. Ĉampano, dolĉaĵoj, estiminda komplezemo, retenis tie longatempe la belajn fraŭlinojn de la Kortego de Amo, S-ron Domenech, gajninto de la Natura Floro, D-ron Bremón, pastron Casanovas, S-rojn Pujulà, Codorniu, Rey, Grau, D-ron Coll, pastron Planas, S-rojn Gili, Costa, Blanch kaj multajn aliajn, kiuj ĉe la disiro havis nur dankajn frazojn por gesinjoroj Batet, kies gastamecon neniam oni povos repagi. Al la multaj dankesprimoj, kiujn ili ricevis, ni aldonas ĉi tie nian plej sinceran, kiun ni en tiuj agrablaj horoj ne povis sufiĉe esprimi.

BUKEDA BALO

En la sama teatro «Novitats» kie posttagmeze okazis la Floraj Ludoj, havis lokon vespere la bukeda balo. Plenplena estis la granda parteroj de belaj fraŭlinoj en luksaj tualetoj, ĉirkaŭ kiuj flirtadis gajaj junuloj, en kies koroj, ĉefe en la esperantistoj, al la ĝojo partopreni en la brila festo miksiĝis la bedaŭro ne povi daŭrigi senfine la restadon meze de la sincere sentantaj ĝisolanjoj, akirintaj jam plene la simpatiojn de la aliurbaj vizitantoj. Danco post danco la programo elĉerpiĝis, kaj ne rimarkite venis la horo de l' disiro. Ho, estas necese aŭdi mem la adiaŭojn por kompreni ilian varmecon, la bedaŭron, kiun ili entenas! Ni ne scias, kiamaniere raporti pri la salutoj de la samideanoj kunvivintaj kelke da horoj, dum kiuj okazis tiel belaj festoj, kaj disirontaj almenaŭ por unu jaro post kelke da minutoj! Oni ripetis al la kamarado, al la amikoj, al ĉiuj personoj, la detalojn de la solenoj de l' Kongreso, la nomojn de la partoprenintoj, la elegantecon kaj riĉecon de la tualetoj kaj... la belecon de la fraŭlinoj. Post la danco de ĝentileco, kies ĉefan bukendon proponis al F-ino Gertrudis Regincós, sinjoro Josep Soler, la balo iris rapide al fino, kaj de ĝi multaj esperantistoj iris rekte al la stacidomo, reveni hejmen post la feliĉaj kongreshoroj.

RESUMA IMPRESO

La Va Kongreso de la Kataluna Esperantista Federacio estis tiu, kiu postulis pli da forto kaj entuziasmo de la Organiza Komitato; ĝi estis ankaŭ tiu, kies sukceso depasis pli multe la esperojn de la organizintoj. Malgraŭ la grandaj, malaprobindaj klopodoj malhelpi la Kongreson, malhelpante ankaŭ al la disvastiĝo de Esperanto en la kongresurbo kaj ĝia regiono, partoprenis en la Kongreso 200 geesperantistoj el ĉiuj regionoj de Katalunujo, el kiuj kelkaj devis fari iom longan vojaĝon : certe la nombro de kongresanoj estus estinta multe pli granda, depasante tiun de la antaŭaj kongresoj, se la deziro ĉeesti la Dekan en Parizo ne estus reteninta hejme multajn samideanojn, kiuj uzis siajn ŝparojn en pasintaj jaroj por viziti nian ĉiujaran ĉefeston. Sed la alfluo al St. Feliu, precipe en la dua kongrestago, de multaj esperantistoj el la ĉirkaŭaĵo, kiujn malproksimigis de la kunveno senkaŭza timo je malsukceso, kontribuis firmigi nian situacion kaj gajni por ni la simpatiojn kaj estimon de la enloĝantaro, kiu certe, se en la unua tago tenis sin iom flanke de ni, en la dua favoris nin kaj ĉeestis amase en niaj festoj,

Tiun rezultaton tre ŝatindan ni ŝuldas plejparte al la laboro de la Organiza Komitato, kiu sub la prezido de S-ro Presas laboregis antaŭ kaj dum la Kongreso por ĝia sukceso : vere li kaj liaj kolegoj meritas la dankon, kiun unuanime la Kongreso voĉdonis.

La kataluna gazetaro estis ankaŭ tre favora al nia afero, ĉar la barcelonaj gazetoj publikigis telegramojn kaj raportojn el niaj festoj, kaj eĉ unu «El Día Gráfico» dediĉis al la Kongreso unu tutan grandan paĝon de fotogravuraĵoj. Krom tiu citita estis reprezentataj en la Kongresaj kunsidoj «Ciutat Nova» kaj «El Programa» de St. Feliu de Guixòls; «El Norte» de Girona, «La Cruz», «Diario de Tarragona» kaj «La voz del pueblo» de Tarragona; «Gaceta de Cataluña», «El Correo Catalán» kaj «El Poble Català» de Barcelona.

La plej grandan sukceson de la Kongreso, kiu estus tute favoriginta al ni la publikan opinionon, ni ne povis koni ĝis post la Kongreso, ĉar bedaŭrinda eraro en la datoj forprenis de ni la ŝancon, paradi per oficiala protekto kaj altiri al niaj festoj la aŭtoritatulojn de l' tuta provinco.

La 3^{an} de Julio la Oficiala Gazeto de Hispanujo publikigis reĝan ordonon, per kiu Lia Reĝa Moŝto nomis la Reĝan Delegiton por elementa instruado en Barcelono, S-ro Batllés i Bertràn de Lis, reprezentanto de la Ministerio de Publika Instruado ĉe la Va Kongreso de la Kataluna Esperantista Federacio, kiu okazos la 28^{an}-29^{an} de Julio.

Vidu, do, per kia bedaŭrinda konfuzo, nia Kongreso ne havis ĝustatempe la altan protekton de la Ŝtato. Ni esperu, ke tio povos valorigi nian peton, atingi por la venonta Kongreso la oficialan apogon kaj helpon.

Memorinda vespermanĝo

Ĉe la *Rhin'a* restoracio, ni sidas ĉirkaŭ la manĝo-tablo trideko da kunmanĝantoj; ni festas per tiu-ĉi vespermanĝo la feliĉan (!) revenon de la karavananoj katalunaj, kiuj kuraĝegaj, kaj malgraŭ la bruoj pri mobilizado kaj milito pretigis la valizojn, kaj... al Parizo!

La festo daŭras tre ĝoja, kaj meze de ridoj kaj entuziasmo, jen kio elĉerpas el la interparolado tiu-ĉi nediskretulo.

« — Ni estis preskaŭ 50, — diras S-ro Urbez — kaj mi estas certa ke en pacaĵ tempoj, pli ol 100 katalunoj estus irintaj Parizon, por ĉeesti la X^{an}. La aliro estis bona... sed la reveno...

— Ne parolu pri reveno, respondas S-ro Llorach; imagu tri-tagan vojaĝadon, en vagono por ĉevaloj, havante nenion por manĝi, ĉar la vagonaro ne faras ekzaktajn haltojn en la stacidomoj, kaj oni riskas ĝin perdi se oni lasas la vagonon... Certe la malmola pano kiun vendis al ni la francaj solatoj, estis por ni pli bongusta ol tiu ĉi peco de kokido...

— Tamen — aldonas S-ro Masana — ni estus pasigintaj bonan vojaĝon, se blinda Sevilla'ano, pli babilema ol Ciceron'o, kiun ni akompanis, estus restinta en Parizo.

— Ho! jes, — respondas kelkaj samideanoj lin konantaj — gardu nin Dio je similaj blinduloj!

— Sed, sinjoroj, ĉio kion vi rakontas, estas nur bagateloj rilate la maltrankvilajojn, kiujn travivis S-ro Rosals en Bordeaux — diras S-ro Grau — Rakontu, rakontu, — lautigas kelkaj voĉoj...

— Tute simple, — rakontas S-ro Rosals. — Imagu min, kaptitan de la francaj ĝendarmoj, kvazaŭ spiono.

— Ĉu eble? Rakontu!

— Mi loĝis en Bordeaux, kaj sekvante la impulsojn de mia inklinado al la konkvoj — vi ĉiuj scias, ke mi estas fervora kolektanto —, mi faris promenadeton al la urb-ĉirkaŭaĵo, por vidi ĉu en tiu tereno mi trovus kelkajn ekzemplerojn de «fossilioj» kiujn mi ne posedas. Mi surgrimpis monteton, kiam mi aŭdis, ke du biciklistoj vokas min.

— Kion vi faras ĉi-tie? — ili demandis.

— Mi kolektas konkvojn, sinjoroj.

— (Rideto). Vian pasporton, sinjoro?

— Mi lasis ĝin intence en mia hotelo el Bordeaux, ĉar mi ne volas ĝin perdi...

— Sekvu nin, sinjoro!

Kaj jen mi, antaŭ la urbestro kaj la sekretario de tiu vilaĝeto apuda al Bordeaux, suferanta teruran demandaron; «kiu vi estas?» «kion vi faris?» «kion vi serĉis?» «kien vi iras?» «de kie vi venas?» k. t. p. Neniom valoris miaj protestoj, ke mi estas honesta viro, nekapabla fari malbonon al iu ajn. La sekretario daŭrigis skribi silente kaj penseme sur blanka papero miajn respondojn. Post la skribo, li klopodis konvinki la urbestron pri mia honesteco. Malfeliĉe tiu ĉi sinjoro, vole-nevole deziris trovi spionon, kaj ne lasis sin kon-

vinki:—Pripensu, diris la sekretario, ke tiu sinjoro ne estas mizerulo; li surportas 500 frankojn en sia paperujo, li venas de Parizo, kien li iris por ĉeesti la kongreson de Esperanto... — Ho! ĉu vi scias, ĉu li ŝtelis tiun monon? respondis la urbestro... Resume, laŭleĝe, la urbestro min sendis al la ĝendarmkazerne, ĉar en milittempo, nur militistoj devas sin okupi pri fremduloj trapasantaj la landon sen pasporto... aŭ kun la pasporto forgesita en hotelo.

Du ĝendarmoj akompanis min al kazerne, kie oni min senvestigis kaj traserĉis mian tutan veston de la kapo ĝis la piedoj : eĉ la ŝuojn ili trarigardis! Mi jam malesperis povi vespermanĝi kune kun pastro Casanovas — nia Ĝerona samideano — en la Bordeaux'a hotelo kie mi lin lasis, kaj atendis pasigi la nokton en ĝendarmejo, kiam la serĝento rajtigis individuon por akompani min al la urbo; ni prenis la elektran tramon, kiu alligas la vilaĝon al la urbo, kaj post unu horo la ĝendarmo legis kaj esploris detale la pasporton, kiun mi havis ŝlosita en la valizo lasita en la hotel-ĉambro... Feliĉe mi nun troviĝas ĉe vi, sana kaj ĝoja...

— Ĉu vi ne publikos tiun ĉi epizodon, S-ro Rosals? — demandis S-ro Balcells. — Ĝustus interese vidi tiun ĉi anekdoton rakontitan de vi mem.

— Jes, tion mi faros, kiam mi havos tempon... Kaj meze de la postmanĝa babilado, ni ekscias ke S-ro Sabadell kaj familio restis en Monaco, ĝis la mobiliztempo estos finita, ke li faris la vojaĝon en milita vagonaro meze de generaloj kaj koloneloj, kaj ke li konatiĝis tie kun kapitano Rousseau, frato de la samideano Rousseau el Parizo, tre konata pro liaj verkoj pri Farmacio; ke la aktoraro ludonta «Georgo Dandin», revenis sendifekte gvidita de S-ro Gual; ke la samideanoj el Olot, S-roj Fortet kaj Prat, S-ro Galcerán el Vilanova, S-ro Soriano el Sevilla, S-ro Perogordo el Madrid, k. t. p. povis, post longaj atendoj ĉe la konsulejo por ricevi la «pasigilon», atendoj en la stacidomoj por preni la vagonon, ŝanĝoj de vagonaroj kaj similaj malhelpoj, reveni hejmen...

La bruo de la entuziasmo estis iom paligita pro dolora sciigo. Nia kara Pujulà estas ankaŭ mobilizita kaj sekvos la militon kiel franca soldato; ankaŭ nia samideano Mattes. Al ambaŭ oni sendas dokumenton subskribitan de la kunsidantoj, dezirantan bonŝancon kaj baldaŭnan revenon... kaj la kunmanĝintoj dissiĝas malbenante tiun ĉi teruran militon, kiu ŝtelas al ni karajn amikojn kaj al la mondo, milojn da vivoj. — J. B.

S-ino Joaquina Rosal de Rosals, nia entuziasta samideanino, tiel bone konata de la esperantistoj katalunaj, mortis antaŭ nelonge en Barcelono pro tifa malsano.

Al nia tre kara amiko S-ro Rosals, la fervora esperantisto, ni prezentas la sincerajn kondolencojn de niaj kunfederacianoj.

Oficiala Parto

En kunsido okazinta la 26^{an} Julio, la nova Komitato de la K. E. F. decidis nomi S-rojn F. Pujolà, G. Galcerán kaj J. Serrat kiel reprezentantojn de nia Federacio en la X^a Kongreso en Parizo, kiu bedaŭrinde ne efektiviĝis pro la tiam komencantaj cirkonstancoj.

Denove okazis kunzido la 6^{an} Septembro, kies sola decido prenita estas, ke la Komitato sendos al D-ro Zamenhof komunikaĵon petantan sciigojn pri lia sorto kaj tiu de lia familio, samtempe transdonante al li en la nunaj tempoj de malpaco, la ateston de nia kora seninterrompa fideleco al lia homama verko, kiel ankaŭ la salutojn de la kataluna gesamideanaro, konsiderinte ke estas devo de la Federaciotion fari post la malagrablaj okazintaĵoj, kiujn li travivis dum vojaĝo al la Kongresurbo.

La 25^{an} Oktobro nova kunsido okazis kies decidoj prenitaj estas jenaj:

Ĉar multaj federacianoj ne pagis ankoraŭ la jarkotizaĵon de 1914^a publikigos la Komitato cirkuleron kiu estos sendata al ĉiu federaciano sen escepte, en la senco ke tiuj kiuj ŝuldas tiun kvanton bonvolu ĝin saldi kiel eble plej baldaŭ, kaj la aliaj kiuj jam tion faris helpu la Komitaton instigi la unuajn plenumi sian devon.

Kunvoki alian kunsidon por la 22^a Novembro, invitante al ĝi kelkajn kompetentajn samideanojn por sciigi al ili la finanĉan staton kaj serĉi kune efikan rimedon por daŭrigi la publikigon de nia oficiala organo.

La Sekretario
JOSEP VENTURA

Pro la neregula apero de nia gazeto, amasiĝis en la Redakcio multe da sciigoj pri esperantistaj festoj, kiuj ne povas esti publikigataj. Ni klopodos mallongigi tiujn sciigojn kaj aperigi ilin laŭvice, esperante ke iliaj aŭtoroj pardonos la prokraston.

L'Administració de la K. E. F. no ha escatimat res per a la publicació del present número, a fi que serveixi de compensació a l'irregularitat de l'aparició de la revista, creguda que els federats sabràn apreciar son bon desig.

Societoj kaj Grupoj aliĝintaj al la «Kataluna Esperantista Federacio»

Badalona Stelo	Sant Pere, 86	Badalona
Barcelona Stelo	Marquès del Duero, 88.	Barcelona
Casino del Comercio	C. Sant Pere	Terrassa
Ĉiam Antaŭen	Poblet, 25	Barcelona
Ĉiam Antaŭen		Palamós
Escola Esperanta Lernejo	Sant Pere, 23	Sant Feliu de Guíxols
Esperanta Amikaro	P. Turers (Cafè del Comerç).	Banyoles
Esperanta Aŭroro	Laforja, 222	Barcelona
Esperanta Frateco	Wad-Ras, 218.	»
Esperanta Idealo	Mossèn Cinto	Santa Coloma de Farnés
Esperanta Lernejo	Caimó, 145.	Sant Feliu de Guíxols
Esperanta Nesto.	Sant Pere, 21	Barbarà del Vallès
Esperanta Racionala Grupo.	Wad-Ras, 216	Barcelona
Esperanta Reflekto.	Hospital.	Santa Coloma de Farnés
Esperanta Semo.	P. Pi i Margall, 14	Sabadell
Esperanta Stelo		Barcelona
Esperantista Amikeco	Pont, 38.	Manlleu
Esperantista Grupo.	Rambia Mendizabal, 52	Mataró
Esperantista Junularo.	Nort, 25.	Terrassa
Esperanto kaj Patrujo.	Sant Simplicí, 6, 2. ^a	Barcelona
Evolucio	Pons i Gallarza, 10	»
Fajro	Angels, 1, entr.	»
Frateco	Caimó, 32	Sant Feliu de Guíxols
Frateco	Cristina baixa, 50	Vendrell
Ĝeronprovinca Esperantista Ligo		Sant Feliu de Guíxols
Ĝerona Espero	Cambra de Comerç	Girona
Ilerda Espero		Lleida
Instituto por la disvastigado de l'esperanta gazetaro.	Peu de la Creu, 10	Barcelona
Kampano		Sta Perpetua de la Moguda
Laboro Esperanta	Major, 44	Vilanova i Geltrú
Laboro kaj Kulturo.	Pou, 2	Calafell
La Rondo.	Aragó, 135	Barcelona
Libera Stelo	Joan I, 5 (Agrupació obrera).	»
Lumon.	Nort, 25.	Terrassa
Monta Grupeto		Sant Llorenç Savall
Montsanta Stelo.	Carretera, 2	Ulldemolins
Nova Semo	Major, 15	Reus
Nova Harmonio.	Nou, 74.	Torelló
Olota Stelo	C. Hospici (Biblioteca pública).	Olot
Pacaj Batalantoj		Castellar del Vallès
Paco kaj Amo	Unió, 2	Palafrugell
Semo (Ateneo E. P.)	Carme, 30	Barcelona
Semo	Suypacha, 1022	Buenos Aires
Supren!	Muntaner, 6	Barcelona
Tarragono Esperanta	Sant Agustí, 4	Tarragona
Unió Catalanista	Comte del Asalto.	Barcelona
Universala Frateco.	Vulcano, 12	»
Verda Stelo	Apoteko.	Flix
Vika Esperantistaro	P. Major, 26	Vich
Vojantaŭen	C. de Barcelona (Soc. La Alianza)	Mollet

Ni rekomendas la abonon al

LA ONDO DE ESPERANTO

MONATA ILUSTRATA REVUO

————— (Fondita en la jaro 1909) —————

Ĉiu abonanto de la j. 1914

krom 12 n-roj de l'gazeto, — ricevos donace belan

Esper. libron:

ESPERANTA POŝKALENDARO POR LA JARO 1915

«La Ondo» aperas akurate la 1-an daton, novstile. Ĉiu n-ro havas 16 — 24 paĝ. Formato 17 × 26. Bela kovrilo

Literaturaj konkursoj kun premioj. Portretoj de konataj Esperantistoj. Diversaj ilustraĵoj. Beletristiko originala kaj tradukita. Plena kroniko. Bibliografio. Nia lanterno. Amuza fako (kun premioj). Anekdotaro. Korespondo tutmonda. (Poŝtk. ilustr.)

Anonco en «Koresp. Fako» — 3 respondkuponoj

La abonpagon (2 rubl. = 2, 120 sm.) oni sendu al librejo «*Esperanto*» (Moskvo, Lubjanskij projezd, 3, Ruslando) aŭ al Administracio de K. E. F. — poŝtmandate, respondkupone, papermone, per bankĉekoj aŭ per transpag. de Esp. ĉekbanko

Al ĉiuj personoj sendintaj leterojn aŭ petojn al S-ro J. Grau, kiuj ne ricevis ankoraŭ respondon, li petas afablan bonvolon. La esperantista tasko kiu pezas sur li, krom lia privata laboro, estas tro granda, des pli multe ĉar li restis sola en la Redakcio post la foriro de S-ro Pujulà, kaj dum la longa malsano de S-ro Pellicer. De nun li esperas, ke li povos komplezi akurate siajn korespondantojn.

Ĉiu membro de la *Kataluna Esperantista Federacio*, aŭ aboninto al KATALUNA ESPERANTISTO rajtos dufoje dum la jaro publikigi en la gazeto krom sia nomo kaj adreso IO VORTOJN por peti korespondadon, interŝanĝojn de kolektaĵoj, informojn k. t. p. aŭ sciigi ŝanĝon de adreso.

LA GAZETO KATALUNA ESPERANTISTO OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO POVOS REGULE APERI, KIEL ORDINARE, SE ĈIUJ FEDERACIANOJ HELPAS PER ĈIUJ RIMEDOJ

MINIMUMA KOTIZAĴO TRIPESETA ESTAS ORDINARE PAGATA: ĜI NE TUTE SUFIĈAS

AMIKOJ, PLIGRAVIGU LAŬPOVE VIAN KOTIZON!